

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 8 maja 2025 r. w Izbie Karnej, w sprawie o sygn. akt III KK 112/25, wniosku z dnia 10 marca 2025 r. adwokata P. M. – obrońcy skazanych R. M. i P. B., o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej o sygn. akt III KK 112/25

postanowił:

na podstawie art 41 § 1 k.p.k. wyłączyć SSN Annę Dziergawkę od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej o sygn. akt III KK 112/25.

UZASADNIENIE

W orzecznictwie Sądu Najwyższego akcentowana jest konieczność zróżnicowania obiektywnej bezstronności sędziego i jego bezstronności w odbiorze zewnętrznym, przy czym co do odbioru zewnętrznego z reguły odwołać się można do oceny sytuacji dokonanej przez hipotetycznego, przeciętnie wykształconego, logicznie myślącego członka społeczeństwa, który nie jest osobiście zainteresowany wynikiem procesu. Wskazuje się, że instytucja wyłączenia sędziego w równej mierze służy zapewnieniu realnej bezstronności sądu, jak i umacnianiu autorytetu wymiaru sprawiedliwości przez usuwanie choćby pozorów braku bezstronności (por. np. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lipca 2004 r., sygn. akt. SK 19/02, OTK ZU 2004, nr 7/A, poz. 67). Znaczenie społecznej oceny bezstronności sędziego, a także wynikająca z tego perspektywa interpretacji podstaw wyłączenia sędziego, skutkuje tym, iż o potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia nie może decydować jedynie

zasadność *in casu* zarzutu będącego podstawą wniosku o wyłączenie, ale również ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą, w realiach sprawy, wystarczające okoliczności które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego (por. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 grudnia 2005 r., sygn. akt SK 53/04). SSN Anna Dziergawka została powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, co jest powodem wniosku o Jej wyłączenie, zaś w kasacji sformułowano zarzut zaistnienia w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego Rzeszowie z dnia 1 marca 2024 r., sygn. akt III Ka 275/23, uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., z uwagi na udział w składzie orzekającym sędziów powołanych na zajmowane aktualnie stanowiska sędziowskie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Zatem w realiach niniejszej sprawy udział SSN Anny Dziergawki w rozpoznaniu kasacji adwokata P. M. – obrońcy skazanych R. M. i P. B., w odbiorze zewnętrznym mógłby zostać odebrany jako postąpienie nie utrwalające obrazu sądu jako organu działającego w warunkach bezstronności. W literaturze podnosi się, że nie ma sprzeczności w zdaniu, cyt. „sędzia był stroną we własnej sprawie i wydał w niej bezstronny wyrok”. Nie da się wykluczyć, że w takim wypadku rozstrzygnięcie sędziego byłoby obiektywne, jednak samo orzekanie przezeń w takim układzie faktycznym, dla postronnego obserwatora, a także z punktu widzenia strony, naruszałoby zaufanie do wymiaru sprawiedliwości (por. Z. Łyda, Bezstronność arbitra a zakaz „zainteresowania w sprawie”, Państwo i Prawo 1996, nr 2, s. 51 – 54).

Kierując się tymi motywami Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak na wstępie.

[a.]